

Verslag van de openbare vergadering van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 11 mei 2021, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter: de heer H. Huttinga
Commissiegriffier: mevrouw C.M. de Widt
Collegeleden: de heer R.E. Kleine, de heer G. Rink en de heer R. Wanders
De commissieleden: mevrouw A.T. Bosch-de Veen (ChristenUnie), de heer J. de Boer (VVD), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer M. Geertjes (50PLUS), de heer T.H. Gerth (CDA), mevrouw R. Horasan (PvdA), mevrouw D.S. Leal (Wakker Emmen), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw A.G. Louwes-Linneman (PvdA), de heer H.H. van Ommen (Groen Links), de heer J.B. Schulte (CDA), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen)
Verslaglegging: mevrouw K.I. van der Zeijden-Geleynse (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium: n.v.t.

Wethouder Rink noemt dat op 24 maart 2021 het evaluatierapport Toegangsproces samen met de bestuurlijke reactie is besproken door het college. Tijdens de informatiebijeenkomst op 21 april jongstleden is doorgesproken over de aanbevelingen uit het rapport en het plan van aanpak. De bestuurlijke reactie zal vanwege te nemen besluiten worden geagendeerd op de vergadering van 8 juni van de Commissie Samenleving

3. Presentatie Uitvoeringskader inburgering (inleiding wethouder Wanders)

Voorzitter Huttinga geeft het woord aan wethouder Wanders en de heer Ravenshorst.

Wethouder Wanders meldt dat het college het uitvoeringskader Wet Inburgering Arbeidsmarktregio heeft vastgesteld evenals een uitvoeringskader voor de gemeente Emmen. Het rijk legt door de nieuwe wet een uitvoeringsverantwoordelijkheid bij de gemeente. De gemeente is hier positief over zij krijgt meer zicht op de inburgeraars en voert samen met de inburgeraar de regie. Een onderdeel van de wet is inkoop van voorzieningen bij derden. Vanwege het relatief geringe aantal inburgeraars in de gemeente wordt dit gecombineerd met andere gemeenten in de arbeidsmarktregio. Er is gekozen voor een uitvoeringskader doordat de wet weinig beleidsvrijheid geeft aan gemeenten en aansluit bij de participatiewet. In de presentatie volgt uitleg over de ontwikkeling en de vervolgstappen.

De heer Ravenshorst deelt mee dat na een aantal malen uitstel de Wet Inburgering op 1 januari 2022 ingaat. Sinds 2013 zijn inburgeraars zelf verantwoordelijkheid voor hun inburgering, maar dit blijkt na evaluatie niet goed te werken en daarom krijgen gemeenten verantwoordelijkheid. Het doel van de wet is dat inburgeraars zo snel mogelijk volwaardig meedoen aan de Nederlandse samenleving, het liefst door middel van betaald werk. De wet kent verschillende uitgangspunten zoals een snelle start, duaal, regie bij de gemeenten, een zo hoog mogelijk taalniveau, zo min mogelijk ontheffingen, maatwerk en kwaliteitsverbetering. De inburgering is

voor asielmigranten en gezinsmigranten en de verwachting is dat het gaat om ongeveer 75 inburgeraars. De inburgering loopt via de leerroute onderwijs voor jongeren tot 27 of 28 jaar, de leerroute B1 ter voorbereiding op werk of andere vormen van maatschappelijke deelname en de leerroute zelfredzaamheid voor mensen die niet in staat zijn taalniveau B1 te halen. De gemeente dient te zorgen voor een brede intake, het opstellen van een persoonlijk plan inburgering en participatie, het aanbieden van taal en participatie, monitoring en maatschappelijke begeleiding. De wet kent naast de drie leerroutes nieuwe onderdelen zoals financiële ontzorging, maatschappelijke begeleiding, participatie verklaringstraject en de module arbeidsmarkt en participatie. In de arbeidsmarktregio is met vijf andere gemeenten afgesproken tot inkoop bij Menso. Door deze inkoop is het mogelijk te voldoen aan de wetsvoorwaarden. Aan Menso wordt gevraagd de uitvoering van de wet zoveel mogelijk voor te bereiden. Bij de uitvoering wordt in eerste instantie aangesloten bij uitvoering van de participatiewet vanwege de overlap in doelgroep. De gemeente houdt de afstemming met andere terreinen, zoals WMO, in de gaten. Het rijk stelt de gemeenten financiën beschikbaar door budget voor de invoering van de nieuwe wet, budget voor de uitvoering van de nieuwe wet in een gemeentefonds, bekostiging van inburgeringsvoorzieningen via een specifieke uitkering en budget voor middelen voor de 'ondertussengroep' die nu al aan het inburgeren is. De gemeente Emmen heeft de voorbereiding van de wet in de arbeidsregio uitgevoerd en hierbij is een landelijk coördinator vanuit Divosa betrokken. Deze voorbereiding heeft geleid tot het uitvoeringskader. Daarnaast heeft Emmen gesproken over de verdeling van de uitvoeringsverantwoordelijkheden. De inkoop van de taalcomponent van de B1-route en Z-route is gestart, maar de inkoop van de onderwijsroute is uitgesteld door een te lage financiële component. Hierover is een landelijke discussie gaande. Menso start met de voorbereiding van de nieuwe wetsinvoering door het opstellen van de werkwijze en het maken van afspraken met andere partijen die van betekenis kunnen zijn bij de ondersteuning. Het streven is vanaf 1 juli 2021 zoveel mogelijk te werken volgens de uitgangspunten van de nieuwe wet. In november 2021 volgt schriftelijke informatie over de uitkomsten van de inkoop en de stand van zaken over de voorbereiding op de nieuwe wet.

Voorzitter Huttinga geeft gelegenheid tot het stellen van vragen.

Wakker Emmen informeert wat er gebeurt op het moment dat het rijk niet meer geld ter beschikking stelt voor de onderwijsroute.

Wethouder Wanders meldt dat de MBO-raad en ROC's, met ondersteuning van de VNG-commissie PSI, een lobby zijn gestart voor de inkoop van de verplichte onderwijsroute. Het bestuur van de arbeidsmarktregio heeft daarom besloten voorlopig de onderwijsroute niet in te kopen, maar de ontwikkelingen in de komende twee maanden af te wachten. Twee regio's zijn wel gestart met de inkoop en verwachten aan te tonen dat het budget te laag is. Over twee maanden wordt bekeken welke stappen nodig zijn in de inkoop van de onderwijsroute op het moment dat het budget niet wordt verhoogd.

Wakker Emmen vraagt welke mensen van de gemeente de taken zoals bijvoorbeeld intake en begeleiding gaan uitvoeren. Hoe worden zij geschoold? Welke voorbeelden zijn te geven van de andere vormen van maatschappelijke deelname?

De heer Ravenshorst antwoordt dat consultants van Menso de genoemde taken gaan uitvoeren en het hele traject zullen volgen. Voorbeelden van andere maatschappelijke activiteiten zijn vormen van vrijwilligerswerk of deelname aan het verenigingsleven.

Wakker Emmen hoort graag of er scholing nodig is voor de consultants van Menso.

Wethouder Wanders merkt op dat Menso momenteel al een nadrukkelijke rol speelt in de begeleiding van deze mensen naar arbeid en daarom is de oriëntatie op het extra deel gevraagd. Menso kan daarnaast specifieke mensen inhuren en richt zich op de brede regiefunctie en de bijkomende gevolgen.

CDA vindt het belangrijk dat naast raadsleden ook de samenleving op de hoogte is van de organisatie van de participatie van inburgeraars. Hoe vindt de communicatie naar de samenleving plaats?

De heer Ravenshorst onderschrijft dit belang en meldt dat communicatie naar de samenleving onderdeel is van het uitvoeringstraject.

ChristenUnie informeert of het goed is begrepen dat de B1- en Z-route wel zijn ingekocht, maar de onderwijsroute nog niet.

De heer Ravenshorst bevestigt dat dit goed is begrepen. De meeste mensen zullen de B1-route van taal en werk volgen. Mensen die B1 niet halen, maar zich willen voorbereiden op werk of andere vormen van participatie gaan de Z-route volgen. Deze beide routes worden ingekocht. De onderwijsroute, ter voorbereiding op een Mbo-opleiding, start op 1 januari 2022, maar vanwege het ontoereikende budget wordt met de inkoop nog twee maanden gewacht.

ChristenUnie vraagt of de cursussen fysiek of voor een groot deel digitaal worden aangeboden.

De heer Ravenshorst antwoordt dat fysiek de voorkeur heeft, maar in de afgelopen periode werd digitaal toegestaan.

D66 is benieuwd of bij de inkoop van het onderdeel taal wordt gedacht aan het Drenthecollege en de inzet van het Expertisecentrum Anderstaligen.

Wethouder Wanders kent beide genoemde scholen en heeft gesproken met het Drenthecollege. Het Drenthecollege heeft zich als een van de 28 ROC's uitgesproken in de lobby voor de inkoop van de onderwijsroute. Voor de andere taaltrajecten geldt een aanbestedingsplicht. In de arbeidsmarktregio is het inkoopdocument hiervoor in de afrondende fase en een belangrijk criterium is voldoen aan een kwaliteitskeurmerk. Het Expertisecentrum Anderstaligen zal zich niet inschrijven op een aanbestedingstraject en het ROC zal zelf beslissen of wordt ingeschreven of wordt gewacht op de uitkomst van de onderwijsroute.

D66 vraagt naar de tijdsduur van de monitoring.

De heer Ravenshorst laat weten dat het inburgeringstraject maximaal 3 jaar duurt en daardoor de monitoring ook.

PvdA informeert naar de toekomstige rol van de COA in het inburgeringstraject.

De heer Ravenshorst licht toe dat de wet een snelle start van de inburgering nastreeft. De voorinburgering kan daardoor al op het AZC beginnen en het COA blijft een belangrijke rol houden.

Voorzitter Huttinga sluit de bespreking af en wenst succes bij de verdere ontwikkelingen van dit onderwerp.

4. Spreekrecht: n.v.t.

5. Rondvraag

LEF! noemt dat uit recente informatie is gebleken dat GGD Drenthe niet wil meewerken aan de registratie van coronavaccinaties in het zogenaamde gele boekje. Gezien het verkeer tussen Nederland en Duitsland, waar het gele boekje officieel geaccepteerd wordt, is registratie belangrijk. Hoe kan de gemeente Emmen invloed uitoefenen zodat GGD Drenthe wel gaat registreren?

Wethouder Wanders zegt toe dit punt te bespreken met GGD Drenthe.

Groen Links informeert naar aanleiding van brief 11f, Welzijn op Koers, of afspraken met Sedna als belangrijke partner zijn gemaakt en of er een termijn is wanneer het voltooid moet zijn.

Voorzitter Huttinga staat eenmalig het stellen van vragen over ingekomen stukken toe.

Wethouder Kleine refereert aan de eerder in de commissie gehouden presentatie over dit onderwerp. Sedna heeft een rol als welzijnsorganisatie, want zij is een van de belangrijkste

partners op dit gebied. Afhankelijk van beschikbare capaciteit en prioritering binnen het college volgt de uitwerking, daardoor is nog geen exacte datum bekend.

D66 refereert aan het ingaan op de kinderopvangtoeslagenaffaire door wethouder Wanders op 9 maart jongstleden. Het aantal gedupeerde inwoners was toen 45 en dit is inmiddels opgelopen naar 128. Is dit aantal nog steeds juist? Is het college van Emmen van plan de gemeente Rotterdam te volgen in de kwijtschelding van schulden aan gedupeerden?

Wethouder Wanders weet dat het tot anderhalve week geleden nog steeds ongeveer 130 gedupeerden betrof, maar gaat de laatste stand van zaken navragen. Het college heeft voorsnog geen aanleiding gezien het voorbeeld van de gemeente Rotterdam te volgen. Het betreft namelijk specifiek schulden bij de gemeente en die vraag is tot heden nog niet gekomen bij de gemeente Emmen. Wanneer dit wel gebeurt, zal er over nagedacht worden.

Wakker Emmen stelt vragen naar aanleiding van de recent aangenomen motie in de Tweede Kamer over EHBO op middelbare scholen. Refererend aan de in 2019 in de raad aangenomen motie over reanimatiecursussen op scholen informeert Wakker Emmen of wethouder Kleine op de hoogte is van de vandaag aangenomen motie in de Tweede Kamer. Ziet de wethouder aanknopingspunten om dit onderwerp nogmaals te bespreken? Kan de wethouder toezeggen het onderzoek van de Tweede Kamer te volgen en de Raad daarover te informeren?

Wethouder Kleine heeft kennisgenomen van de aangenomen motie in de Tweede Kamer. De motie is een vraag aan het kabinet om mogelijkheden te verkennen in een gesprek met het Rode Kruis, VO-raad en andere partijen. Op dit moment zijn er geen aanknopingspunten om opnieuw in gesprek te gaan. Wethouder Kleine volgt het onderzoek en mocht er een rol voor de gemeente zijn dan volgt daarover informatie.

50PLUS ziet in de weekbladen de vermelding van zowel nieuwe inwoners als vertrokken inwoners. Bij een deel van de vertrokken inwoners staat vermeld waar ze heen zijn gegaan, maar bij een deel staat dit niet vermeld. Wat is hier de reden van?

Wethouder Wanders antwoordt dat dit een vraag voor de burgemeester is, maar licht toe dat uitschrijving uit de gemeente gepubliceerd dient te worden. Het is een wettelijke verplichting vertrokken mensen met een onbekende bestemming uit te schrijven en dit te publiceren. Voor publicatie wordt eerst getracht de bestemming te achterhalen. De wethouder zal het gegeven antwoord te beoordeling aan de burgemeester voorleggen en zo nodig zal een nader bericht volgen.

6. **Bespreken C-stukken: n.v.t.**

7. **Bespreken B-stukken: n.v.t.**

8. **Bespreken A-stukken: n.v.t.**

9. **Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.**

10. **Vaststellen verslag vergadering commissie Samenleving van d.d. 13 april 2021**

Het verslag wordt goedgekeurd en vastgesteld.

11. **Ingekomen stukken vanuit het college**

Groen Links verzoekt het ingekomen stuk 11d, het Jaarverslag van de Ombudsman Sociaal Domein 2020, te agenderen op de volgende vergadering.

Voorzitter Huttinga wijst erop dat de motivatie voor agendering maandag 20 mei aanstaande voor 12.00 uur bij de griffie aangeleverd dient te zijn.

12. **Overige ingekomen stukken**

Er zijn geen overige ingekomen stukken om te agenderen voor de volgende vergadering.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga bedankt iedereen hartelijk en sluit de vergadering om 20.30 uur.